

Büyük Türk Milleti
İslâm Dünyası
Hür İnsanlık Âlemi..

Bugün Esir Milletler Haftası'nın 24.yılındayız.Bu haftayı bizler, geçmiş yıllardaki haftalar gibi yine ızdırapla anmaktayız.

20.asrın sonlarına yaklaşırken,insanlık camiası içerisinde,büyük bir medenî milletin yüz milyon evlâdının,kızıl Rus ve kızıl Çin gibi iki zâlim emperyalist devletin esareti altında yaşaması,bizim mâkûs talihimiz olabilir.Fakat bu durumun,gerek İslâm dünyasının,gerek hür insanlık âleminin ve dolayısı ile 20.asrın yüz karası ve utancı olarak tarihe geçeceğinden de şüphemiz yoktur.

Yüzyıllarca kölelik zinciri taşımış kavimler,Afrika'da henüz millet haline gelememiş topluluklar,bugün birer müstakil devlet olma saadetine ermişken,tarihin efendisi bir millet,medeniyetin beşiği bir ülke,kızıl Çin ve kızıl Rus emperyalizminin zulmü altında inlemektedir.

Büyük Türkistan'ın bölünmez bir parçası olan Doğu Türkistan,kızıl çarların metotlarını gölgede bırakacak zulümlerin tatbikatçısı olan kızıl Çin istilâcılarının esareti altındadır.Diğer emperyalist devletler,hiç olmasa istilâ ettikleri ülkeye kukla bir cumhuriyet idaresi verdikleri halde,Çin emperyalistleri böyle bir şeyi düşünmemekte,zorla girdikleri ülkeyi kendi vatanları saymaktadırlar.İşte bu iğrenç siyaset yüzünden,beşbin yıllık Türk vatani olan Doğu Türkistan'ın adı değiştirilerek,"yeni toprak" demek olan "ŞİNCAN" yapılmıştır.Böylece Doğu Türkistan adı,hâfızalardan ve hâtıralardan silinmek istenmektedir.

Bizim talihsizliğimize bakınız ki,1959 yılında ABD.lerinde Esir Milletler Haftası tesis edilirken,yalnız Sovyet Rusya'nın esareti altındaki milletler hedef alınıyor.Kızıl Çin ve diğer Batılı devletlerin

esaretindeki milletler bu "hafta"nın kapsamına alınmıyor. Gerçi biz, her yıl bu haftaya, dert ve davalarımızı dile getirerek anıyoruz. Fakat gönül isterdi ki, Esir Milletler Haftası, bütün esir milletlere teşmil edilsin, artık insanlık için yüz kızartıcı esaret zincirleri kırılsın.

Bugün kıvılcık Çin, bazı hususlarda Doğu Türkistan Türkleri üzerindeki baskısını biraz olsun gevşetmişse de, bu geçici ve aldatıcı bir durumdur. Temel politikaları olan zulüm ve işkence hiç bir zaman değişmez. Dış siyasetindeki şartlar kendi lehine döndüğü zaman yine ananevî zulmüne devam edeceğinden şüphe edilmemelidir.

Esir Milletler Haftası her ne kadar 24 yıldan beri tertip ediliyorsa da, bu haftayı dünya milletleri pek benimsemiş görünmemektedirler. Yalnız Birleşik Amerika Hükümetleri ve halkı Esir Milletler Haftası'nı değerlendirmekte; Müslüman milletler olsun, diğer hür dünya milletleri olsun bu "Hafta"ya gereken ehemmiyeti vermiyorlar.

Bugün "Esir Milletler Haftası"nın 24. yılını idrâk ederken, büyük Türk milletinden, kan ve can kardeşlerimizden bazı ricalarımız olacaktır; Bu ricalarımızı sırasıyla şunlardır:

-Hangi şartlarda ve şekilde, hangi sahalarda ve hangi nisbette olursa olsun; esir Türkler'in mânevi lideri, yegâne istinatgâhı, ümit ve teselli kaynağı olan Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerince; başta Doğu Türkistan olmak üzere, bütün esir Türkler'in dert ve davalarıyla alâkadar olunması;

-TET. dünyanın bir çok memleketini Türkiye'ye tanıtmak için programlar yapmaktadır. Bu meyanda, başta Doğu Türkistan olmak üzere, (çünkü en çok unutulmuş odur) esir Türk illerini; tarihî, içtimaî ve kültürel sahalarda tanıttacak programların da yapılması;

-Türklük, Müslümanlık ve insanlık için büyük hizmetler veren, Türkistan'da yetişmiş Türk büyüklerinin doğum ve ölüm yıldönümlerinde, eserlerinin ve şahsiyetlerinin tanıtılması;

-Doğu Türkistan beşbin yıllık bir Türk vatanıdır. Bütün dünyadaki Türklerin ecdadının vatani olan ve halen de Müslüman Türk soydaşlarımızın yaşadıkları bu vatanın, Çinliler tarafından, adının "Sincan" olarak değiştirilmesi TRT. ve basınamız tarafından Türk milletine açıklanmalı ve ilgili devletin ilgili makamları nezdinde protesto edilmelidir. Hiç bir emperyalist millet istilâ ettiği memleketin adını değiştirmemişken, Çinlilerin bu ebedî Türk vatanının adını değiştirmesi ve kızıl Çin'in de bu adı kullanmakta ısrar etmesi ve Türkiye'mizin de bu değişik Çince adı benimsemesi, Türk ırkının haysiyetine dokunan bir husus olarak bunun da protesto edilmesi;

-Esir Türkler'in meseleleriyle meşgul olmak üzere, Başbakanlığa bağlı bir Müsteşarlık, Dışişleri Bakanlığına bağlı bir Daire kurulması;

-TRT.'de Azerî lehçesiyle yapılan yayın meyanında, Doğu ve Batı Türkistan lehçeleriyle de neşriyat yapılması; Batı Almanya'daki Hürriyet Radyosu hergün, Rus mahkûmu Müslüman Türklere, onların lehçeleriyle hitap etmekte. Suudî Radyosu, günde bir saat Doğu Türkistan lehçesiyle neşriyat yapmaktadır. Ayrıca; Özbek, Kazak, Kırgız radyoları, Doğu Türkistan'a Uygur lehçesiyle yayın yapmaktadır.

-Ankara'da faaliyet gösteren, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü'ne devletimizin maddî yardım temini ile bu müessesenin, kuruluş gayesine uygun olarak, esir Türk dünyasının bütün cepheleriyle araştırılıp tanıtılmasının temini;

-Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın, Doğu Türkistan'a sık sık folklor ekipleri göndermesi ve oralardan da folklor ekiplerinin davet edilmesi, aynı zamanda, Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı bir dış Türkler folklor ekibi kurulması, bu ekibin Türkiye'yi ve diğer dost ülkeleri dolaşarak oralarda gösteriler yapmalarının temin edilmesi;

-Türkiye'den Doğu Türkistan'a turist gitmesi için tertibat alınması teşvik edilmesi,propaganda yapılması,kızıl Çin'le yapılan kültürel anlaşmalardan istifade ederek,mübadelelerde belli nisbette Doğu Türkistan'dan da öğrenci ve öğretmenler Türkiye'ye gelmelerinin sağlanması;

-Doğu Türkistan'dan gelip Türkiye'ye iltica suretiyle kalmak isteyenlere her sahada kolaylık,devlet kademelerinde güleryüz ve azamî şefkat gösterilmesi;Doğu Türkistan'a,Diyahet İşleri Başkanlığınca dinî kitaplar ve çok miktarda Kur'an-ı Kerim;Kültür Bakanlığınca,Türk tarihi,Türk dili, ve diğer konularda kitaplar gönderilmesi;

-Türkiye Hükûmeti tarafından,dış Türkler'in lehçeleriyle konuşabilen dış Türk ülkeleri hakkında yeteri kadar bilgileri haiz,o ülkeleri yakından tanıyan mütehassıslar yetiştirilmesi;

-Bütün dış Türkler tarafından anlaşılacak müşterek bir Türkçe'nin meydana getirilmesi zaruridir.Zira esir Türkler,Çinliler'in ve Rus'ların ananevî,millî siyasetleri icabı,kendi millî tarihlerini,kültürlerini,dillerini öğrenmek imkânından mahrumdurlar.Esir Türkler bunları ancak,Türkiye'de , Türkiye Türkçesiyle yazılmış kitaplardan öğrenmek zorundadırlar.Fakat maalesef uydurma dil sebebiyle,lâyıkı gibi istifade edilememektedir.Bu itibarla,bütün dünya Türklüğünün kolayca anlayabileceği okuyup,yazabileceği bir Türkçe için çalışmalar yapılması;

-Sahipsiz esir Türk ülkelerini bütün cepheleriyle araştırmak maksadıyla,üniversitelerin alâkalı fakülteleri nezdinde "Dış Türkler" kürsüleri kurulması,bu kürsülere iç ve dış Türklerden mütehassıs elamanlar yetiştirilmesi;

-Üniversitelerde,dış Türkler'in meselelerini görüşmek,tebliğler verilerek ve ilmî çalışmalar yapılmak üzere,yılda bir defa sempozyumlar tertip edilmesi;

-Yine üniversitelerimizin himayesi altında olmak üzere, Çin mahkûmu Doğu Türkistan'dan, Rus mahkûmu Batı Türkistan'dan, Azerbaycan'dan, Kuzey Kafkasya'dan, Idil-Ural'dan, Kırım'dan... Türk ilim adamlarının, sanatkarlarının, edip ve şairlerinin Türkiye'ye davet edilerek, konferanslar verdirilmesi ve Türkiye'den de oralara aynı vasıfta insanların gönderilmesi, tarih, edebiyat, iktisat, sosyoloji, arkeoloji sahalarından mütehassıs ilmi heyetlerin Doğu Türkistan'a gönderilmesi, oralardaki kültür mirasımızın araştırılmasının, tanınmasının ve Türkiye'ye tanıtılmasının sağlanması;

-Film şirketlerimizin Doğu Türkistan'a gidip, oralara tabiat güzelliklerinin, zenginliklerinin tanınması, belgesel filimler çekilmesi, aynı zamanda folklorunu, tarihi eserlerini, ecdat yâdigârı âbidelerini, kültür bakiyelerini tesbit ile filmler yaparak Türkiye'ye ve dünyaya tanıtılması; Doğu Türkistan'n zengin görüntülerini ve kültür ürünlerini gösteren filmleri, Almanlar, Japonlar, İngilizler.. yıllarca önce yapmışlardır.

-Filistin şehitlerin mevlüt okutulduğu ve dualar yapıldığı gibi camilerimizde muayyen zamanlarda, Türkistan şehitleri için de mevlüt okutulmasının ve dua edilmesinin sağlanması, Birleşik Amerika'da olduğu gibi Alâkalı teşekküller tarafından toplantılar tertip edilmesi, esir Türklerin davalarının dile getirilmesi;

İslâm dünyasından ricalarımız:

-Kızıl Çin'le diplomatik münasebetleri bulunan İslâm devletlerinin İslâm teşekküllerinin, İslâm matbuatının, Doğu Türkistan'a istiklâl tanınması hususunda kızıl Çin'e tavsiyede ve baskıda bulunmaları;

-Başta Doğu Türkistan olmak üzere Çin ve Rus istilâsı altında bulunan Müslüman Türk ülkeleri hakkında iktisat, sosyoloji, dil, edebiyat, tarih sahalarında olduğu gibi, Çinliler'in Doğu Türkistan'daki imha siyasetinin gelişmesi hakkında da ciddi araştırmalar yaptırılması;

- Doğu ve Batı Türkistan'ın kurtuluş davaları, bunlar üzerindeki Rus ve Çin rekabetinin tetkiki ve gelişme seyrinin takip edilmesi;
- Esir Milletler Haftası dolayısıyla toplantılar tertip edilerek komünist esiri milyonlarca müslüman Türk'ün hatırlanması;
- Mekke'deki Dünya İslâm Birliği tarafından alınan karar icabı, İslâm devletlerinin ~~Doğu~~ Doğu Türkistan davasını BM.'e götürmeleri;
- Doğu Türkistan meselesini yerinde tetkik etmek üzere Cidde'deki İslâm Devletleri Hariciye Vekilleri Konferansı tarafından Doğu Türkistan'a bir heyet gönderilmesi;
- Dünya İslâm Devletleri Hariciye Vekilleri Konferansında Doğu Türkistan meselesinin müzakere edilmesi ve Doğu Türkistan lehine kuvvetli ve tesirli kararlar alınması;

İslâm dünyasındaki bütün teşkilâtların bizim bu ricalarımıza kulak vermeleri ve kızıl Çin nezdinde tavsiyelerde bulunmaları;

Hür İnsanlık âleminde ricalarımız:

Birleşik Amerika Devletleri, Japonya, Federal Almanya, İngiltere, Fransa ve diğer alâkalax devletlerin , bunların matbuatınının Doğu ~~Türkistan~~ Türkistan davasına sahip çıkmaları, Esir Milletler Haftası'nı benimsemeleri ve Çin yönetimi nezdinde baskı ve tavsiyelerde bulunmaları, Doğu Türkistan üzerindeki Çin-Rus mücadelesini yakından takip etmeleri;

Bizim bu çağrılarımıza kulak asılmadığı takdirde ve zalim Kızıl ~~her~~ her zaman Çin insafa davet edilmediği takdirde, ~~eskiden~~ olduğu gibi Ruslar'ın kur-tarıcılık kisvesi altında Doğu Türkistan'a istilâsından doğacak Rus-Çin ~~savaşı~~ savaşını ve hatta bir üçüncü dünya savaşını ve bundan duyduğumuz korku ve endişelerimizi bütün dünyaya bu vesileyle ilan etmek isteriz.

İsa Yusuf Alptekin

Doğu Türkistan Hükümeti Eski

Genel Sekreteri

BÜLEND ULUSU
Başbakan

A N K A R A

İslâm Zirve Konferansı münâsebeyle Rahmi Gürükoğlu bey vasıtasıyla 26.1.1981 tarihinde Taif'te zâtı devletlerinize takdim ettiğimiz arızamızı kabul etmek lutfunda bulunmuştunuz.

Şiz Doğu Türkistanlılar olarak; Türkiye'mizi Türk dünyasının son yıkılmaz kalesi ve yegâne ümid istinadgâhı; Zâtı devletinizin başbakanlığındaki hükümetinizi de hür dünyanın birkaç devletine sığınan soydaşlarınızın yegâne hâmisi kabul ettiğimizi en samimî dileklerimizle ve canhıraş feryadımızla ifâde ediyoruz.

Ekselanslarının malumlarıdır ki; Doğu Türkistanlı soydaşlarınızın bir kısmını Suudî Arabistan hükümeti muhacir olarak kabul etmiş olup, iki HAREM arasında ^{hizmet} ikamelerine, ~~bizlere~~ en azından insanî ve dinî salâbetlerinin gereği olarak himayelerini esirgememişlerdir.

Bu arada Doğu Türkistanlı soydalanızın bir kısmı anavatanımız Türkiye'mizde lutfettiğiniz imkânlarla hürriyetlerini en huzurlu yaşamla sürdürmektedirler.

Ne var ki, bazı soydaşlarımız "diri cehennem"den kaçarak anavatanımız son kalemiz Türkiye'mize sığınmışlar, fakat Taif'te ekselanslarınıza arzettiğimiz gibi henüz vatandaşlık ve ikamelerine henüz izin çıkmadığından ve kendilerine tanınan geçici ikame sürası dolmak üzere bulunduğu dan fevkalâde tedirgin hayatî anlar geçirmektedirler. Bu soydaşlarınız, Türk dünyasının son kalesi ve yegâne istinatgâhımız Türkiye'mizden sınır dışı edildikleri takdirde "diri cehennem" Kızıl Çin'e tekrar dönüş terkedileceklerdir.

Biz soydaşlarınıza olan hamiyetinizden ve müzaheretinizden kesinlikle emin olarak ekselanslarınızdan yüksek müsaadelerinizle arz ediyoruz ki:

Bu hürriyete susamış kardeşlerimizin vatandaşlık ve ikame muamelelerinde gereken kolaylığın âcilen yapılarak insanca yaşamlarını sürdürmelerini duâlarımızla, en derin hurmet ve sonsuz bağlılıklarımızla rica ediyoruz.

Bir müddet önce Ankara'daki Şifaretinizden Ekselans Sui Başkanlığında bir heyet beni evimde ziyaret etti. Sayın heyet üyeleri ile Doğu Türkistan üzerinde üç buçuk saat süren bir görüşme yaptık.

Bu görüşme sırasında ben, gelmiş geçmiş Çin yönetimlerinin Doğu Türkistan halkına tatbik ettikleri zulüm ve asimilasyon politikasını ve haksızlıkları dile getirdim. Mançu, Milliyetçi Çin ve Çin Halk Cumhuriyeti dönemlerinde, Çin'in temel millî politikasının değişmediğini, ve "Büyük Han Milleti Şovenizmi"nin temel ilke olarak uygulandığını söyledim. Bu arada Doğu Türkistanlıların hislerini ve yeni yönetimle ilgili beklentilerini belirttim.

Sayın ziyaretçi heyet, benim konuşmalarına kısmen katıldıklarını, "gerçekten Milliyetçi Çin döneminde olduğu gibi Dörtler Çetesi döneminde de Doğu Türkistan halkına haksızlıklar yapıldığını, Büyük Han Şovenizmi politikasının sürdürüldüğünü" bildirdiler. Ayrıca, "Önderlerimiz yapılan bütün hataları tashih etmek ve Doğu Türkistanlılarla münasebetleri sıhhatli bir vasata oturtmak istiyorlar" diyerek, Çin'deki yeni merkezi yönetimin tavrı hususunda teminat verici konuşmalar yaptılar.

Eger bu yeni gelişmeler, yeni Çin yönetiminin Doğu Türkistan meseleleri ve halkımızın millî arzuları istikametinde bir çözüme varma düşüncesini de kapsıyorsa, o takdirde yönetiminizden bir müzakere ortamının oluşması için daha ciddi teşebbüsleri beklemekte haklı oluruz.

Doğu Türkistan meselesinin kesin ve sürekli hal şekli, ancak Doğu Türkistan millî arzularının tam olarak yerine getirilmesi esasına dayanabilir. Bunun şartları ve teferruatı ise iki millet temsilcilerinin yapacakları müzakerelerle belirlenir. Ben, yukarıdaki hedefe varabilmek için, en uygun yolları ve vasıtaları tesbit üzere, Çin hükümetinin her türlü temsilcileri ile müzakerelere girişmeğe hazır bulunuyorum.

Doğu Türkistan halkı ile Çin milleti arasındaki münasebetlerin sağlıklı bir zemine oturtulması, şüphesiz ancak müzakerelerle mümkündür. Fakat, Çin Hükümeti, müzakerelerin başlamasından önce de, tek taraflı olarak, iyi niyetini ispat etmek üzere, bazı şeyleri derhal yapabilir.

Ankara'dan beni ziyarete gelen sayın Elçilik mensuplarına da belirttiğim ve onların da hakşinas bir davranışla teslim ettikleri gibi, Doğu Türkistan'ın yakın tarihi, bu ülkenin halkına Çin devletini idare edenler ve bunların memurları tarafından yapılmış olan büyük zulüm ve haksızlıklar ve çektirilmiş büyük acılarla doludur.

Son 200 küsur sene zarfında bir kurtuluşu ^{bir} istila takip etmek üzere Doğu Türkistan Çin esareti altında kalmıştır. Bu dönemde büyük zulümler irtikâp edilmiştir. Mançu, Milliyetçi Çin, ve Çin Halk Cumhuriyeti dönemleri, a dâta Doğu Türkistan halkına zulümde birbirleriyle yarış etmişlerdir. Özellikle Çin Halk Cumhuriyeti döneminde yapılan zulümleri anlatmak için ciltler dolusu kitap yazmak gerekir.

Eski zamanlarda Türklerin, Tibetlilerin, Moğolların ve Mançuların istilasına karşı bunlara "müstevliler", "emperyalistler", "barbarlar" ve "haydutlar" diyen ve onları ülkelerinden kovarı Çinliler, onların topraklarını istila ettikten sonra kendi topraklarına katmakta ve ülkelerinin adlarını değiştirerek bu yabancı milletlerin anayurtlarının tarihen Çin toprakları olduğunu iddia etmekte tereddüt göstermemişlerdir.

Bu ülkelerde Çin idaresini yerleştirdikten sonra, zulmü sürekli bir müessese haline getirmişler ve tarihin benzerine şahit olmadığı bir emperyalist idare kurmuşlardır.

Zaman içinde bütün emperyalist yönetimlerde bir gevşeme ve insanileşme görülür ve emperyalist devletler, hakimiyetleri altındaki ülkelere nefes alma imkânları verirken, Çin şovenizminde en küçük bir esneme olmamıştır, ve en ilkel sömürgecilik usulleri, hürriyet çağı olarak bilinen 20. asrın bütün gelişmelerine

ragmen, Doğu Türkistan ve diğer Çin sömürgeleri üzerinde sürdürüle gelmiştir.

Rus emperyalizmi ve Batı emperyalizmi dahil dünyadaki emperyalist güçler ile emperyalist Çin millî politikasının sathî bir karşılaştırılması bile, Doğu Türkistan faciasını açmak-seçik ortaya koymaya kâfi gelecektir.

Batılı emperyalist devletlerin istilası genellikle iktisadî olmasına karşılık, Çin millî politikası, iktisadî kazançlara ilaveten, anayurtları istila edilen milletlerin tamamen imha edilmesi gayesini gütmüştür.

Batılı emperyalist devletler, esaretleri altındaki milletleri iliklerine kadar sömürürken, onların diline, dinine, örfüne ve âdetlerine dokunmamış, tarihî ve millî abidelerini olduğu gibi muhafaza etmelerine ses çıkarmamıştır. Çin millî politikası ise, istila ettiği ülkeyi ve esareti altındaki milleti demir bir yumrukla etmiş, ve bu gibi milletlerin dinini, dilini, örf ve adetlerini de yok etmeye gayret etmiştir.

Batılı emperyalistler, istila ettikleri ülkeye kendi dillerinde bir isim vermemişlerdir. Mesela, Çarlık Rusyası, Batı Türkistanı istila ettikten sonra, merkezi Taşkent'te olmak üzere bir umumî valilik ihdas etmiş, buna Türkistan Umumî Valiliği adını vermiştir. Bolşevikler Batı Türkistanı beş parçaya ayırmışlardır, ama bu parçalara ~~Rusya~~, sözde "Cumhuriyetlere", Özbekistan, Kazakistan, Türkmenistan, Kırgızistan, ve Tacikistan gibi kabile adları vermişlerdir. Sovyet Çin politikası, Doğu Türkistan'ın adını değiştirmiş, bütün şehirlere, dağlara, ülkedeki herşeye Çince adlar vermiştir.

Ruslar dahil hiçbir Batılı emperyalist devlet istila ettikleri toprakları, kendi topraklarının ayrılmaz bir parçası olarak ilan etmemişlerdir. Emperyalist Çin millî politikası Doğu Türkistanı "Çin'in ayrılmaz bir parçası" olarak ilan etmiş, bu hususta tarih ve coğrafya ilmini tahrif etmiştir. Batılı emperyalist devletler, esaretlerindeki milletlere hiç olmazsa şikâyet, tenkit, miting, dinî ve medenî ve kültürel muhtariyet hakkı tanımışken, gazete, mecmua çıkarma, matbaa, parti ve cemiyet kurma imkânı vermişken, emperyalist Çin politikası, bu hakların hepsini inkâr etmiş ve ortadan kaldırmıştır.

Batılı emperyalistler, esaretleri altındaki milletlere çağdaş medeniyetin imkânlarını ve teknolojiyi götürmüşlerdir. Ama Çin emperyalizmi Doğu Türkistanı, tarihin bu ilim, kültür ve medeniyet merkezini harabe haline getirmiştir, ve onun halkını cahil ve geri, medeniyetin nimetlerinden mahrum bırakmıştır. Mesela İngilizler, Hindistan'da Gandhi, Tagore, Muhammad Ali Cinnah, Muhammad İqbal gibi şahsiyetlerin yetişmesine imkân verirken, Çin millî politikası bu gibi şahsiyetleri yoketmeyi politikasının temeli saymıştır.

Batılı emperyalist devletler zaman içinde istila ettikleri memleketleri terk etmeye başladılar ve bunun neticesi olarak yüzlerce millet hürriyetine kavuştu, ve bugün Birleşmiş Milletlerin üyesidirler. Ama Çin, istila ettiği topraklardan çıkma niyetini gösteren en ufak bir harekette bulunmadı.

Son olarak şunu belirtmek istiyorum : Evvelce Batı Türkistan'dan Doğu Türkistan'a hicretler olmuştur. Bunun manası şuydu : Rus mezalimine dayanamayan onbinlerce Türk, Batı'dan Doğu Türkistan'a iltica etmişti. Bu mülteciler Batı Türkistan'a "Yaşayan Cehennem" derlerdi. Şimdi ise, Doğu Türkistan'ın "Yaşayan cehenneminden" Batı Türkistan'a, Çin Halk Cumhuriyetinin ifadesiyle 60.000, kaçanların ifadesiyle de 210.000 kişi iltica etmiştir. Bu olay, Sovyet Rusyanın idarecilerinin üzerinden emperyalizm ayıbını kaldırmaz ise de, Çin'in zulümde hangi seviyeye ulaştığını göstermeğe yarar, ve yeni Çin yönetimine ileride durumu düzeltmekteki başarısını veya başarısızlığını göstermek hususunda bir miyar teşkil edebilir.

Yukarıda belirttiğim gerçeklerin, Doğu Türkistanlılar için acı hatıralar teşkil ettiği, ve birçok hayal kırıklıklarının kaynağı olduğu muhakkaktır. Bu gerçekleri Doğu Türkistanlılar hâlâ çok çok canlı bir şekilde içlerinde hissetmektedirler. Şuhalde, sizin hükümetinizin değişik tavrı hakkında elle tutulur ve inandırıcı deliller ve işaretler görmek isteyen Doğu Türkistanlıların bu isteklerini makul sayacağınıza eminim. Bu mektuba bütün Türkistan halkının Doğu Türkistan halkının duygularını ve isteklerini aksettiren bir talepler listesini

ekliyorum. Çin hükümeti bu istekleri derhal ve tek taraflı olarak yerine getire-
bilecek durumdadır. Müzakerelerde her iki tarafın da süratle bir sonuca varmak
isteyeceğini farzetsek dahi, müzakereler biraz zaman alabilir. Bu talepler
istikametinde sizin müzakerelerden önce yapacağınız süratli ve tek taraflı icraat,
sizin iyi niyetinizi dünya umumî efkârı önünde ve Doğu Türkistan halkının umumî
efkârı önünde ispat etmeye yarıyabileceği gibi, müzakereler için iyi bir hava
neydana getirmeye de yarıyabilir.

Bugüne kadarki Çin yönetimleri, Doğu Türkistan meselesine katı sömürge-
cilik anlayışının bir sonucu olan kuvvet ve şiddet politikası ile yaklaşmışlardır.
Bu politika Doğu Türkistanda arkası gelmeyen ayaklanmalara yol açmış, her iki
milletten milyonlarca kişi karşılıklı çarpışmalarda hayatlarını kaybetmişlerdir.
Şu anda ise, Doğu Türkistan halkının karşısına Sovyet Rusya bir kurtarıcı rolünde
çıkmakta, müdahale için herhangi bir yetkiliden davet beklemektedir. Doğu Türkistan
halkını, millî arzularının gerçekleşmesi için ayaklanma veya Sovyet ordularını davet
gibi yollardan birini tercih zorunda bırakmamak ve köklü bir çözüme gitmek müzakere
yolu ile mümkündür. Bu yolu açmak sizin elinizdedir. Ekselansınızın bu yolun
akla uygunluğunu tamamiyle takdir edeceğine eminim.

Sizden erken bir cevap beklemekteyim, ve sizin halkınızdan ve hükümeti-
nizden benim halkıma karşı iyi niyet işaretlerine intizar etmekteyim.

Samimî selamlarımla.

İsa Alptekin
Doğu Türkistan Eyalet Hükümeti
Eski Genel Sekreteri.

Talepler Listesi :

1- "Doğu Türkistan Çin'in ayrılmaz bir parçasıdır" iddiasından vazgeçil-
meli. Sovyet Rusya bile, hakimiyeti altındaki milletlerin istedikleri zaman
Birlik'ten ayrılacaklarını, kâğıt üzerinde, kabul etmektedir.

2- Doğu Türkistana yerleştirilen Çinli göçmenler geri çekilmeli, yeni
göçmen iskânı durdurulmalı, ve Türk kızlarının Çinlilerle evlenmeye zorlanmasına
son verilmelidir.

3- Doğu Türkistanı sömürgeye çevirmek niyetini gösteren "Sinkiang" adı
kaldırılmalı, yerine, yurdumuzun tarihî, coğrafî ve millî adı olan "Doğu Türkistan"
adı kullanılmalıdır.

4- Doğu Türkistan Türklerinin hakikî sayısı, eskiden olduğu gibi gizlen-
memeli, dünyaya duyurulmalıdır. ~~Shen-Shin-Tsai~~ devrinde Doğu Türkistandaki Uygur-
ların sayısı 4.800.000, Kazakların sayısı ise 500.000 olarak ilan edilmişti. O : an
Çin nüfusunun 450.000.000 olduğu iddia ediliyordu. Şimdi Çin hükümeti Uygurların
sayısını 5.800.000, Kazaklarınkini ise 800.000 olarak göstermektedir. Buna karşı
Çin nüfusunun 1.000.000.000 olduğu iddia edilmektedir. Çin nüfusunun iki katına
çıkmanın da üstünde artması ile Doğu Türkistan halkının sayısının hemen hemen sabit
kalması arasındaki tezat ciddi dikkat çekicidir. Benim kanaatime göre, Doğu
Türkistandaki Müslüman Türklerin sayısı en az 15.000.000'dur.

5- Bütün siyasi mahkûmlar tahliye edilmelidir.

6- Keyfî tutuklamalar ve duruşmasız idamlara son verilmelidir.

7- Doğu Türkistandaki bütün hakimler Doğu Türkistan'ın Türk halkından
seçilmeli, lağvedilen şer'î mahkemeler, dinî davalara bakmak üzere yeniden ihdas
edilmelidir.

8- Doğu Türkistandaki yüksek dereceli idareciler, Vali dahil olmak üzere,
Müslüman Türklerden seçilmeli. Doğu Türkistan Türkleri de aşkere alınmalı, ve
onların subayları da Müslüman Türklerden olmalıdır. Bu gayeye varmak için, Müslüman
Türkleri subay olarak yetiştirmek üzere, Harb Okulunun bir şubesi Doğu Türkistan'da
açılmalıdır.

9- Çin Halk Cumhuriyetinin İslam memleketlerindeki sefaretlerinde,
Doğu Türkistanlı Müslüman Türk elemanlar, diplomatic temsil görevleri dahil olmak
üzere her sıfatla istihdam edilmelidir. Sovyet Rusya da böyle yapmaktadır.

10- Bütün camiler ibadete açılmalıdır. Tahrip edilen ve yıkılan camiler amir edilmelidir. Her seviyede dinî tedrisat okulları açılmalıdır. Dinî vakıflara it mallar gayelerine uygun şekilde kullanılmak üzere Evkafa iade edilmelidir. Türkiye'den ve diğer Müslüman ülkelerden din adamları ve dinî okullarda öğretmenler davet edilmelidir. Halkın ihtiyacını ve arzusunu karşılamak üzere çok sayıda uran ithal edilmelidir.

11- İmkânı olanların Hacca gitmesine müsaade edilmelidir.

12- Şimdiye kadar tatbik edilen, Doğu Türkistan halkının içki ve uyuşturucu madde kullanmasını teşvik siyasetine son verilmeli, ve ispirtolu içkiler ve uyuşturucu maddelerin kullanılması yasak edilmelidir. Hükümetin uyuşturucu madde imal etmek için kurmuş olduğu fabrikalar kapatılmalıdır.

13- Doğu Türkistanın tarihi ve kültürü hakkında bilgi veren okul kitaplarına müsaade edilmelidir. Türk tarihindeki büyük adamları kötüleme kampanyasına son verilmelidir. Doğu Türkistanda ~~mu~~ umumî kütüphaneler tekrar açılmalıdır, ve bu kütüphanelere Türkiyeden ve Müslüman ülkelerden ve Batı ülkelerinden gönderilecek kitapların konulmasına müsaade edilmelidir. Okullarda Türkiye lehçesinin, Arapça'nın, Urdu dilinin, ve Batı dillerinin öğretilmesine müsaade edilmelidir. Türkiyeden, Pakistan'dan, Suudi Arabistan'dan, Avrupa'dan ve Amerika'dan öğretmenler davet edilmeli ve okullarda görevlendirilmeli. Ayrıca dinî ve kültürel sahalarda daha yüksek tahsil görmek üzere bu ülkelere öğrenci gönderilmelidir. Doğu Türkistan gibi büyük ilim adamları yetiştirmiş olan ve tarihte büyük bir ilim merkezi olan bir ülkeyi sun'î bir cehalete mahkûm etme siyasetine son verilmelidir.

14- Şimdiye kadar, rejime uygun gelmiyen fikirleri taşıdığından şüphelenilen ana-babaların çocuklarına karşı güdülen ayırt edici siyasete son verilmeli. Bugüne kadar yüzbinlerce çocuk, ana-babaları devrime aleyhtar diye, zengin diye, çiftçi diye, milliyetçi diye, Pan-İslamist diye, v.s. itham edildiği veya böyle olmalarından şüphelenildiği için, tahsilden tamamen mahrum bırakılmışlardır. Bu ithamların sun'îliğinden ve gülünçlüğünden başka, ana-babaya yapılan bu ithamlar masum oldukları herhalde muhakkak olan çocuklara sirayet etmemeli.

15- Üniversitelerde tedrisat Türkçe olmalı. Türkistanda daha çok sayıda üniversiteler de açılmalı ve Doğu Türkistan'ın yerli halkına bunlara girmek hususunda öncelik tanınmalıdır.

16- Türk diline Çince kelimeler sokulması ve bu gibi kelimelerin kullanılmasını mecburî kılmak tatbikatına son verilmeli. Hükümet dairelerindeki resmî dil ve okullardaki tedrisat dili Türkçe olmalı. Çince ikinci bir dil olarak okutulmalı ve bu dilin okutulmasına ilk okullardan değil, orta okullardan başlanmalı.

17- Doğu Türkistandaki Uygur, Kazak, Kırgız, Özbek, Tatar gibi kabile kollarının tek bir millet, Türk milleti, olduğu ve sadece aynı dilin değişik lehçelerini konuştukları gerçeği kabul edilmeli ve bunların hükümet zoruyla gerçekler tahrip edilerek ayrı milletler olarak gösterilmesinden vazgeçilmelidir.

18- Eski ve müşterek edebî dilin kullanılmasını yasaklıyan hükümet emirleri kaldırılmalı ve bu dilin kullanılması serbest bırakılmalı, ve hükümetçe de muteber sayılmalı.

19- Daha geniş basın hürriyeti verilmeli. Hükümet tarafından neşredilmekte olan gazeteler (şimdi bütün basın hükümetin tekeli altındadır) daha serbest hale getirilmeli, ve mahallî kültüre ve değişik fikirlerin ifadesine daha çok yer verilmelidir. Ayrıca hususî şahıslar tarafından da gazete ve dergi çıkarılmasına müsaade edilmelidir. Radyo, televizyon ve sinemalar da daha serbest hale getirilmeli ve bunlarda mahallî kültüre daha fazla yer verilmelidir. Bunlar yerli sanatçıları da istihdam etmelidirler.

20- Doğu Türkistanın tarihini, kültürünü, folklorunu, halk edebiyatını, türkülerini, destanlarını, v.s. incelemek ve bu sahalarda materyel toplamak üzere Doğu Türkistan Türklerine ~~mu~~ bir Merkez teşkil etme müsaadesi verilmelidir. Bu sahalarda ilgili olarak yabancı ülkelerde yazılmış kitapları ithal etmeye de müsaade olunmalıdır.

21- Doğu Türkistan'ın kültür eserlerini ve tabiat hazinelerini tanıtmak üzere Türkçe, Arapça, Urdu'ca ve Batı dillerinde kitaplar, fotoğraf albümleri ve filmler hazırlamak ve dış dünyaya bunları ihraç da edebilmek için Doğu Türkistan Türklerine müsaade verilmelidir.

22- Doğu Türkistan folkloru dünyaya tanıtılmalıdır. Şimdiye kadar Suriye'ye, Kuveyt'e, Afganistan'a ve Pakistan'a gönderildiği gibi, Doğu Türkistan folklor ekipleri Türkiye'ye ve dünyadaki diğer ülkelere de gönderilmelidir.

23- Doğu Türkistan'dan alınıp başka ülkelere götürülmüş bulunan antika eşya, değerli kitaplar, el yazmaları, v.s. mümkün olduğu takdirde geri getirilmelidir. Mümkün olmadığı takdirde bunların kopyaları yapılmalı ve Doğu Türkistan'daki müzelere konulmalıdır.

24- Şimdi harabiyete terk edilmiş olan Sultan Satuk Buğra Han'ın türbesi, ve diğer büyük adamların, dinî liderlerin ve evliya'nın türbeleri ve mezarları, tamir veya ihya edilmelidir.

25- Tam ölçüde basın hürriyeti, söz hürriyeti, ve dernek kurma hürriyeti verilmelidir.

26- Halk komünist partisine üye olmaya zorlanmamalıdır.

27- Ülkenin dışına seyahat hürriyeti verilmelidir.

28- Müsadere edilen bugün topraklar, ^{ve hayvanlar} mallar meşru sahiplerine iade edilmelidir.

29- Bir harabe haline getirilmiş olan memleketin yeniden imar ve inşasına başlanılmalıdır. Memleketin zengin madenlerinden ve tarım mahsullerinden gelen kârın (ki ~~ki~~ şimdi bu kârın tamamı Çin'e götürülmektedir), bir kısmı bile bu imar ve inşanın masraflarını karşılamaya yetecektir.

30- Memleketteki işsiz Müslümanlara fabrikalarda iş verilmelidir. Bu fabrikalar halen hemen hemen yalnız Çinli'leri istihdam etmektedir.

31- Yiyecek maddeleri ve giyecek eşya sahalarında karne tahdidatı kaldırılmalıdır. Halen yürürlükte olan miktarlar hayatı layikiyle idame etmek için gerekli asgarî hadlerin çok altındadır. Köylere hiçbir miktarda et ve yağ verilmemektedir. Giyecek eşya istihkakı ise Müslüman halk için bir yılda adam başına 8 metre pamuklu kumaş ve 1/2 kilo pamuk'tan ibarettir.